Finkel, eller det underjordiska bränvinsbränneriet : Comedie

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta drama av **C. I. Hallman** (1732-1800) har digitaliserats för Dramawebben och anpassats för Projekt Runeberg i januari 2013 av Ralph E.

/77C .

'FINKEL,

ELLER

DET UNDERJORDISKA

BR Å N V INS-BRÅNNERIET.

COMEDIE,

UTI

TEE ÖP N ING A E,

BLANDAD

MED

3 Å N G.

S T O C K H 0 L M, Tryckt hos LARS KUMBLINS En ka. *770.UNDERRÄTTELSE.

Hår öfverlämnas Äilmånheten en liten Piece,' fom jag i all ödmjukhet anhåller., måtte blifva antagen för en Conice-clic; ty fuñan där brister mycket i Reglorne, har han likväl någon ii'ihet af et iådant ilogs Theatre-stycke, i anfeende fil Indelningen och Skriffättet; Jag bör ock medgifva, at i denne Piece faknas den fina och iä oumbärliga intriguen, fom dels på er löjligt, dels angenämt iått ofårmoäar (*) ^{kåda-ren ; Men iä är Han likvål i det måsta befriad ifrån det féf-vande Opium, fom icke få iållan flyter ifrån våra Bokpråflar j ty ibland tjugu af mina vänner, fom jag fårfkilt läst honom före, har icke mer ån en enda fomnat under låsningen, hvil* ken likvål, når han vaknade, íórebar til uriåkt, at han var lik en lat Préceptor, fom, då han icke orkar höra difcipeln fin läxa* lägger bort boken, gåfpar och läger: Jag tror dig väl

För öfrigit ogillar jag honom ljelf. Han har blifvit íkapad under pennan, stycketals, på fri hand, aldrig nånfin i affigt, at vilas för Allmänheten, och då Första Aden var fkrifven, i hvilken min ringa Upfinnings-gåfva icke hade förmögenhet, at knapt grundlägga, mindre uptimra något flags Bränvias-Brånneri, hvarken ofvan eller under Jord, hade jag föga eller intet hopp, at nåniin kunna bringa honom til flut i det åmne, fom Rubriquen lofvar. Ánteligen blef han dock, genom tvånne påföljande Små After, hårdragen ända dit intil; ty min ambition, fom Aud:or, tillät intet annat. Når dä denne Piece, efter mycket tvång, ånteligen låg färdig för mig, föll mig in, at likna honom vid en Simpa, med stort hufvud och liten kropp; hvarjämte jag ock äfven lärde, at aldrig mer flöfa med löften, på et torftigt fililíes bekostnad,

)(Eftej?

(*} Stiprcnerar,'Efter detta, finner jag migåfven förpliktad f ar gifva mina Låfare någon kännedom om PerSonerne i detta Luftfpel.

FINKEL, har varit en ibland våra Brånvins - Advoca-ter, fom bära mer oeh mindre garnerade Nåfor, efter åidren i tjenften- Han hade den olyckan, at dagen efter Brånvins-Förbudet år 1773 affomna, efter gjord Svaneiång, på en Krog, fom man vill kalla Krypin; Och,, för at gilva Låfa-ren en få mycket högre tanka,om denne i fitt Åmne genom-drefne Mannens torftiga Idéer, fä införes här nedanföre Piecen: Hans Elegie.

NASENBLOM, en gammal förfupen Pedagoge: DeiTe flags kreatur äro juft icke få lällfynte på Jordklotet. J:ig kan icke förviffo låga Låfaren, antingen han fått Namnei för nå-fan, eller nåfan för namnet ikull; men det år vist, at han å-ger icke ringa del i denue Comoedie, fom Lålkren nårmare får inhämta.

Store JOCKUM DISTILLA TOR, eller Krögare, om någon (kulle behaga, är hos ofs at ålder allenaft til namnet kånd. En gammal Plutonifk Innevånare, dum , högmodig oeh ikrytfamt, kan icke formås i fitt finne, at gifva all verld-flig Lärdom företräde for konften at Diftillera.

SATIR, half Mennifka och half Bock, efter Mythologien, men, efter vår uplyfte verlds belefvade tanke-lått, en fullkorn men mennifka; begåfvad med den vittra konften, at på et fint, löjligt och faltat vis tekna Laften och dårfkapen lå likt, at de känna igen lig ljelfva och flatna: Lårer för-modeligen vara född, at förbåttra menniikor, ådraga fig hat, lefva iattig och Ikrifva Comoedier för en Daga - karls-lön. NB. De lårde hafva ånnu icke ftannat i vift beflut, om en Satir kan hafva godt hjärta; vore vål at iå höra den laken Cathedraliter atgöras.

MA-M A D AM'E von]D A N T ZI G , en Naturnliferad Svån-ska. Allmänheten lårer nog kanna defla goda Madamers födkrok. Hon hlef Änka efter en Sjö-Capten, gick rik utur verlden til Pluto* Rike, dit Hon med all iåkerhet förväntar alla fina Compagnoner i lårdomen,, at bortstjäla inhemsk för-tjenst för utlandik vinst.

6 L BO M och E L S A, -ett vålkåndt Hjonelag. Lås om dem den bekanta och för 20 år fedan författade Elegien.

Tvdnnc Plutos DÖM ARE. Voro Råttvife iå långt, fom egennyttan icke förböd dem det. Böra lör all .ting icke förblandas med verldenes Domare.

Således känner nu Den Reipeclive Allmänheten alla de bår förekommande Perfoner; Undra icke då , at detta Spel har tåmmeligen vikit ifrån den läckra fmaken; Man måste i det närmaste aftaga fina Originaler, och pasta färgen efter hyen.

Om jag genom denna lilla Piece, på något lått ikulle kunna pä Sedernas vägnar gagna, i riågor mån förbättra, om det icke vore mer, än en enda ännu lefvande Finkel, få vore ;jag väl betald för mitt Arbete; Men det Epicuriika Lynne, iom Bränvinet föder hos fina Ålikare, låter fig icke om-ikapas eller förödmjuka., at några Moraliska piskflångar, knapt nog af hasfelpåkar.

Jag är då nögd, allenast Allmänheten får skratta, och låter iå hela min åtrå bero därvid.ELEGIE:

Advocaten FINKEL.

Nyfs hade Natten blifvit bruten,

Öch mörkret tvinat bort for dagens öfvermagt, Når Finkel brydd, förSagd och andetruten:

Steg up utur fin Sång , Som ryektet mig har Sagt:^ Han hostar och han kräks, han hvimlaroch han Svär; Ach! brast han ut, hvad bistra tiderf Fins vål en redlig Man, hvars hjärta ieke Svider? Vårt Brånvin borta är*

*

I Stoffor och Surtout, vår Finkels hvardags skinn,

I rak Peruque med ros i nacken ,

Och faft han plundrad varpå ena Stöfvel-klacken,

Han hastar til en Krog, fom kallas för Krypin,

Hit med en Sup Madame!

Han ropar öfverljudt iå det i Krogen dånar;

Af kyligt blod min Näfa blånar.

jag far knapt målet fram;

Hit med en Sup! jag ger hvad Ni begär:

Ach! skynda Er! min anda tryter;

Jag darrar Som et Löf; mitt vänstra öga flyter;

Jag utan fansning är.

Når jag i Natt kom hem gerad Srån Smedgats-Klubben? Där Lappfik år min mat och Tråstops öl min drick, Jag någon lystnad fick,

At ta en Sup ur Flaskan min i Skrubben:

Proh dolor! intra limires

Jag Sökte, men jag kom til korta;

Ty både Flaskan ijelf och Brånvinet var borta.

SomSom mig; Fi/k-blótar Mor har gett fór ert Proce fe* Fórdómda tjufva hand! fom ftjål ifrån din Nåfla Det hålfta oeh det båfta;

Om jag fick. dóma dig > jag dómde, at man ikar Din kropp iä bittals, fom i Flaikan droppar var. Jäg íkulle /krifva, tank! en Skrift^ til Kåmmers-Rätten* Til fvars mot Se&er Gafp, den (fár inbilil^a Sprätcen;. Men alt fórgáfves var, mitt hufvud flod e} bi*

Ty unter uns gefagt: en Sup gor godt genie.

SS /kynda Er undfttt min matta anda!

Låt mina Läppar fig med Edra droppar blanda?

Och fräls en Man, fom fa fin Lag-kond vål fórftár. At mifta mig blef en obotlig fkade;

Men Krog-Madame hon fvor och fade:

Om Ni vil gifva Gull fa fins hår ingen tar.

Vid defTa ord vSr Finktl föll til rygga r Peruque oeh Hatt blef golfvets rof,

Ach! ropte han: jag år ju ingen bof,

Jag 5r en Man- och ingen mygga,

Skall man få handla iå med dyra Mcniko-lif?

Gif hit en knif!

Och vet jag är for ftor, at tåla flika óden;

Vid briit af BrSnvin jag långt håldre väljer dódeti»

Gif hit en uddhvafs knif!

NårBränvin tryter mig, fnart fagt mm hela föda,'

Så må jag fjelf mitt lif fóróda;

Ty hvad ár lifvet vårdt i nycktra tidsfordrif ?

Når i min ungdom jag ftuderade min Jura,

Fants Brånvin icke än iå ymnigt in natura,
Då las jag fom en Haft min Jus Romanum flinkt,
Jag var en hund i Svenfka Lag- pra&iquen, jag kunde Balk fór Balk diftinQ::
Odi kände hvarje Lag i alla Knnga Riken.
X J MenMen fen tog Bran vin til, och jag tog af i läfa,
1 y jag var lärd förut;
Så grep jag an ProceSs, få ronnade min Nåfa,
Oph från den stunden har .min lycka stått i knut.
Du 1'rda Verld! I fintligs jurister!
Aoh! hvad en årlig Man, man i min död nu mister: Jag aldrig någon fak mot tunga Summor yog,
Si! det år ärans fanna Stämpel.
Procurateurer kom ! och lår af mitt exempel ,
At uti arfvode, -en Sup år ofta nog.
/
Men mitt förnuft! förrn döden dig berofvar.,
Vil jag, fom Patriot, med dig i famråd gä:
Den hårdhet man mot B rån vin öfvar;
Hur skall jag den förstå?
Skal Brånvin aldrig mer i Sverge få förtäras?
Ach! om jag rid t! jag skulle annat vid:.
Au! Au! - - - mit enda Svin! hur i kall du kunna näras? Når du nu går din goda drank förlist?
Er Svin jag har, et Kritur bland de bästa,
Jag .älskar det fil ömt, fom egen bror.
Hur Svårt det år at do, ej någon dödiig tror,
Från det, fom fått ens hjerta fästa.
j Rike Mån! J Vin Statister!
Som uti gammalt Franskt hvar afton fugten Er;
Man klandrar ej de Ametister,
Som man fast ofta .nog, p;å Ed ra Nåfor Ser;
Men for min Nåfa jag får fållan fredad vara;
Hon år likväl, med permiifion, en frugt Af adel Svensk produSt,
Och för en Patriotisk verld skall hon min nit förklara.
Hvad!Hvad! aldrig jag uti min välmagt tinkte*
Då B rånvin fants til öfverfl öd,
Då jag min Smak med vällust fånkte,

I -dig, du r uivä Saft', fom båttre’ är ån bröd,

At jag dig nåniin skulle fakna,

Jag ville" rolige lida aS,

Så framt jag vore' viSs, at åter kunna vakna.

Når Bränvin upstår af Sin gra fl

Du Ölbom f fom på' Lilljans Krog,

Blott för en El fas skull, från verlden' afsked tog Quo jure var du fådan ftåJe?

Nog finnas Elfer til - - - hvar Krog en Elf a har, Jag har ock vårklig en, fom mig fitt hjerta Spar, Fast för en daglig fup jag vördat: måst det Trolle.

Nej kärlek är et strunt Emot den kraft, Som fins i Aqua Fords,

Och är det ej min arma mun förundt,

Blir det et vera ratio mortis.

Min rost forqvåfs, mig doden vil forrafka,

Farväl min Liberlex! mit Svin, min Brännvins-kopp!’

O bring-hit! bring hit en oskölgd Brånvins - fkska, At jag må lukta på når jag ger andan opp.

Bror Nafenbiom! min Stallbror i min lusta,

Hur lårer du ju jämra dig och pusta?

Når du förnimma får min pläga och mit flut;

Når du i detta rum går in med dina vänner,

Med gråten i din hals, du fäger: ach! jag känner9 Hår har Bror Finkel blåst fin fidflra anda ut.

PER-

♦«tPERS Q NER NE»

FINKEL/

NASENBLOM,

Store JOCKUM DI ST ILL ÅTOK,

SATIR.

Madame von DA.NTZTGL ELSA.

OLBOM.

Et SÄNDEBUD från Pluto,

Tvänne Plutos DOMARE.

Två VACKTMASTAJRE.

THEJTREN föteftldSer Plutos Rike, med mörka ohyggeliga Berg, ur hvilka hdr och ddr några förtorkade Trdn ftä lutande -Emellan bcrgsjkre/vome framflyter vattn , fom på fomlige Jidllen röjer eld/ken. Fonden af Theatren ddr porten fy nes tii <Plutvs Rike, dr i dit mdjla förmörkad*

* ¥

¥

FÖR-FÖRSTA ÖPNINGEN,

I. INTRÄDET.

FINKEL allena.

Jag undrar hvad verlden skal Säga om min afgång- -huru Samvetet lärer p ska Krypinskan (*), Som lå£ mtg dö, förr ån hon vilie framklämma några brännvins - droppar til min räddning. O! du förmodeligen ån-nu lefvande Pulfverhäxa! flute (ig dina dagar pä Samma fått Som minaj Och blifve du åiven hår en vårdig In-nevånerska! Håll dig man rak i tiden, du skrumpna Marquetenterska, och skrafla bäst du gitter i dammaik Robkofta, du skal vål stolticera mindre hår., få vist jag heter Finkel och är Plutc-s vän. Dock - - - lika mycket - - - jag bor icke va^a håmdefull, jag har öfver-lefvat min tid, jag vil ej eller mer bekymra mig om det vcrldiliga brånvinsSqualtet; stundom händer likväl, at hogkomsten af detta ljufliga fluidum, förordfakar en kitslan i gommen* O! - - - at jag fördenskul ibland hade en Sup, allenast en liten påminnare då och dl! Men detta Platoniska Riket år en ökn för all slags läckerhet. Om jag ändå i d ffa mörka skuggor hade mk£ Vade mecLim i tiden, mitt kosteliga Exemplar af Lagboken på vers (fortråifeliga Konst 'itycke!}. Men all

A miji

(*) Wårdinnan pa Krogen Ksjp- siiimin fornöjelSe är mig betagen. Ach du förskråckeliga händelSe! at jag icke skalle kunna få en Sup det ögna-b'ick mitt lif berodde deruppå - - - men döden ikal någon ordSak ha - - - dock Finkel! når du ratt befin-nar dig, månne det var stort roligare i verlden än hår? USelheten följde dig ju ständigt; om du icke vetat at dränka dina Sorger Som tätast på de Paradifiska Näringsställen, iå hade varit med dig slätt bestält.

ARIA. ;

Uila Verld! når jag betraktar '

- - - - Din lift och flåid: Huru du en e oskuld ila g tar j

- - - - Ar du ej vård,

At jag vid din Saknad qvidcrj Lårdom, årlighet och flit,

Trampas ned i dina tider,

Unnas knapt en Sups Credit.

Min Peruque, af alla jåckad,

- - - - var gul och rak.

Min Surtout, af ölet fläckad,

- - - - var ful och flak,

Min Carpus, den enda panten,

Når jag torftig var och Sväng',

Om éj Syster Bom på Dubbla Slanten, Skänkt mig brånvin mången gång.

MenMen hvad hör jag för buller? Cerberus skaller, kedjorna fiamra, portarna opnas, hår kommer främmande. Ach! at det vore någon af mina i tid n kära och torftiga Stallbröder, ex. gr. den raika Stånkenjlrom, den Lärda och Fridåiskande Nafevblom, den Politiska Fleen, den hurtiga Bierflopf, lille bror Luftig med puckeln, eller ock den Redeliga Gumman på Gråna Glafet: ach! huru tröstad jag skulle vara, at fa Se någon af desfe ' fåta vänner, fom delat med mig ljuft och ledt; Men - - bedraga mig icke mina ögon? * - - O Pluto! stårk min nyktra och vaklande Anda! - - - Hvem är det? - -det är ju NaSenblom - - - Min hederliga NaSenblom

ijelf----jag känner igen hans dråpeliga Nå fa ibland

mång tufende - - det finnes icke et iådant kofteligit Cle-nodium i alla 4 verldenes delar. Jo] på min Pluconi-ska ära! det år NaSenblom, han talar ju latin med Vaktmästarn. Ach]a! jag hör hans Romerska röst; jag skal löpa cch bråd störta mig i hans armar. O! - - - hade han ändå med fig en flaska bränvin, huru tuSende gånger kårkomnare skulle han icke då vara,

2. INTRÄDET. NASENBLOM. FINKEL.

Finkel fpringer emot Nafenblom med utflrächa armar, men. Nafenblom , fom icke känner honom ftraxt, drar fig något tilbaka; Omfider känner han honom igen och tar honom i famn , de vika fina nä/or åt hvar fin fida for at kyjfat.

FINKEL.

Ach! det var cn ljuflig Anga - ljufligare ån den Som Flora skänker åt fina vekliga Herdar. Vålkom-

A 2 menmen du min lärda, min bästa vän! Du ParnafTens Mäilare! iom tjänt Bacchus i fin välmagt, och Bacchus i: ßt£ fall. Välkommen, at dela med mig mitt öde på defla Underjordiska Fält: det hör dig til, iom vis, at finna dig i alla oför modeliga håndelSer*.

NAS ENBLOM.

O Laetitia Super l«etitiam! Glädje o'ver all glädje! skal jag dä efter en kort skilsm'fTa, tr'ffa dig här du Sättvifans Son, du min Manliga Vän? Du vet huru i tiden du ijelf, Distica Catonis och mitt brSnvins-glas utgjorde all min fållhet; Jag måste Sakna de två fednare, men ingen olycka är Så'stor > fom icke har någon lycka

i följe.,

FINKEL,

Re&e! reöel Men lät oSs icke längre krufa; hör appropos! det Hår mig för hufvudet, at du måste forSedt dig på vågen hit med någon reskost;; Kom våds du icke har en liten flaska Gummin i långfickan.

NASENBLOM fuckar djugt.

Flaska Gummin i långfickan? - - - Ach! bedröf-Va icke mitt hjärta! - - - flaska Cummin! - - - Ja, jo, hvar skulle jag få den i en öde verld , där Solket stjälper fom flugor i bränvinsbrist ? Nej , min patriotifka Vän - och i fall denna ne&ar någorstädes skulle fin--nas däruppe, få står den min ijäl inga Nafenblommar til båds; han år allenast för de rika och^ trotfiga buflår, fom töras stiga bakom lönnskårmar, och gripa djupt i böxfåcken; dock tyst min mun! det är icke ädelt, at förråda fin nästa, hålil då hon icke viker ifrån dygdens

väg>väg, och jag har i alla mina dagar haft en affky för cn FiScalisk natur»

FINKEL.

Ja, ja! Bror Nafenbiom, du är dig lik i'dygd och adelmod; jag kan icke yttra min glädje tilfylleft, å£ haf-va råkat en iå högfint vän,

DUETTEI

f glådje hjertat hoppar,

Min Såta Nafenbiom J I brift af klara brånvinsdroppar,

Blir f6r evigt du min Egendom,

NÄSENBLOM.

Du Viia Lag-miniiler!

Arreopagens Själ]

När mig Latin och Brånvin brister;

Utom dig, min Vån, jag leds ihjäl.

finkel;

Jag glömmer ej den dagen,

Jag föril min Hjelte Såg t Då du af färsköls-dunil betagen,

Uppå Fin/ka Slottet under bordef låg.;) o C * NASENBLOM.

Ocli jag, fom noga kånncr All slags Phyfionomie,

Såg ftraxt vi Skulle Såta vänner,

Cch at våra Öden borde lika bli.

FINKEL.

Når man dig hörde tala,

Hålil når du hade rus i Du kunde Sorgsna bröst hugfvala,

Och Som Cicero du våkte frögd och ljus.

NASENBLOM.

Jag mins hur Mor på Gigany Som äger Angla-vett,

Förbanna Sig en gång för pigan,

At hon ej din Make för en domstol fett.

FINKEL.

Jag glömmer ej den gången,

Du ilalp wid yer i co :

Jag kom då nyfs ur Aftoniangen,

Och du låg och hade mist din ena sko.NAS EN BLOM.

Ja, ja, jag drack på Skinkan,

Och däraf blef jag Sjuk 5’

Och det var Bomfkms skull, den Slinkan,

Som ej gaS mig brånvin på min Pung-pe-

ruque.

FINKEL.

Ja, verlden år få fiken,

At trampa fattigdom,

Och om en lumpen Sup få Sniken:

Det har jag och du fårfökt, min Nafenbiom«,

N A SENBLOM,

Stor Sak nu få vi skratta,

2 c

At Odets rageldants.

Når Rycktet lår med vördnad fatta

e

Minnet af vårt lif, i Ärans Krants.

Tyst, Bror Finkel! jag känner i min västficka en lämning af min fidfta frukost-Sup på Compagniet i Orm-fal tar-gränden , jag råkade fpilla lite brånvin på skorpan ; vil du Smakan ?

FINKEL fmakar-

N7am, nam, nam,nam, det var en läcker-bisken; potzflapperment! hvad di?t rafraicherar, nam! nam!3
INTRÄDET.

SATIREN. FINKEL. NASENBLOM.' SATIREN-

Hvad lycka har träffat dig min Kära Se&e.r Finkel? jag tycker mig just Se, hur glädjen dantfar Cottil-lon i dina ögon: du Ser så förnöjd ut, fom hade du frukosterat på Luftig go ma ron, fpifat middag på Skin-pälfen, och vunnit Sexton styfver om aftonen i Grå-pois på Finjka Paradifet, til npmuntran för dskcmmande ^dag; Hvad år det tor en nåsdryg Nykomling du talar vid?

FINKEL,

Håll mun Spottfogel! och vet at vörda en Lärd Man; Det år min Vän, den Höglärde ochividtberömde Magister Gripsvaldenfis Herman Gottfchalk NaSenbiom.

S A TI R E N-

Ödmjukaste .tjenare Höglärde och' ' vidtberömde Herr Magister Gripsvaldenfis Herman Gottfchalk Na-fenblom; - - - Med permiffion, när anlånös Höglärde Herr Magi (ter n hit ?

NA SENBLOM.

Er förbundne tjenare: jag kommer nyfs, och har åmu knapt hunnit aflägga mm tro • innerliga hålsning på min hårftående högtälskelige Broder och Xommi-liton.

SATI-SATIREN.

Mycket välkommen, min Gunstige Herre! jag ålskar lårdt folk, har äfven ijelf i mina dagar studerat, gläder mig dårföre Så mycket merf at få Herr Magisterns bekantskap; Men, at komma til Saken, hvilken af de lärda Vettenskaper har varit Herr Magisterns hufvud-studiura?

NASENBLOM.

Sanningen at i'ga, hafva nåil den Gram matical iska och Rhetoriska, Mathematiquen och Astrologien varit de Vettenskaper, Som jag idkat, och på hvilkas fagra fält, jag brutit blomster, fom med fina Aromatiska Lärdoms-dunfter, på det aldraljufligafte, vcderqvickt min ijåls kundskapande nåfa.

SATIREN.

Det var en gyllénde Tropus, min Hoglärde Herr Magister - - - men apropos: efter Ni nämner näfa, tillåt mig, at bry eder med et litet Mathematiskt Probleme; Ponera, at en Näfa år gifven, Sådan, Som Hoglärde Herr Magisterns, med åtskilliga utbyggen, dem jag vill nämna med a, b, c, d., e, f, g, h, i, k, 1, 11, m, n, o, p., q, r, s , t, u,, w, x, y, z, Samt diftonerne se, ce, au,ou.

NASENBLOM.

O Vir Scandalofe! hvad vill du med min Näfa?

SATIREN.

Förifra % icke, Herr Magister, det år icke en Phi-lofoph anständigt. Ponera, Säger jag vidare, ar man ifrån utbygget a, droge en linea mixta, Som flöt fram genom pockerna b, h, 1, g, r, k, z, til det pentagomska utbygget au, på vänstra näsborren.FINKEL.

Hå - hå -håli din Satyriska gläfs, din Arefkändare! hvarfore tuggar du. hans nå fa? hon kostar honom må it.

SATIREN.,

Nej,, tack min kära Finkel, jag tuggar icke- gärna Champignoner,. aldraminft: aS det Itora ilaget: Jag ville allenast törföka den Lår da Mannens kun dika p i proportionerna; Ty min tanka var , at: fråga honom, at när de nyfsnåmde pockerne äro upvuxne , til exempel af 50 kannor brånvin hvardera, huru många kannor dito be-höfts,, at generera det mångkantigk utbygget allena,

NA SEN BLOM:.

Ha,, ha, ha, Löjliga hufvud! nu känner jag igen Er, min Herre; J åren en Ågta Satir; jag vore o-bilHg om jag harmadeS på Er (tagtr honom i famn och kyffer honom). Hvar och en måste idka fin protesfion: det år likväl Sant , hade min Herre råkat ut för en olärd Man, hade han fäkert fått huden full med (tryk, ty Satirict, af min Herres Clais, få Sillan annan belöning; Men jag, Som känner Satiren, och har äfven i min ungdom haft en god fläng dårutaf, alt til defs jag en gång

i Rostoch, bland et olärdt fållskap, måste upbära några dousfin käppslängar dårföre; jag kan fätta det råtta värdet på et qvikt hufvuds fnillesfpel, och jag urfäktar min Herre af alt mitt hjärta*

FINKEL.

Ser du nu, min Kära Satir! hur god Själ Magister Nafenblom har; år han icke vård vår vänskap? Hedra honom då med en liten fång til vålkomme, jag vet du fjunger vål.SATIREN.

Af ak hjerta, min kära Finkel: En sådan Philofoph förtjenar en lotSång af en Sådan man fom jag.

ARIA.

Du Stora Nafenblom., ParnaiTens Substitut | Med Plato i din Själ, och Bacchus på din NäSaj

Når dina knottor börja gäSa,

Så dunstar Kornets must med Romersk lärdom ut*

Välkommen hit til Plutos Rike,

Du Dogg af en Vocabularisk Ras;!

Som aldrig nånsin fett din like,

Om ej i Ölitops-fragg, och Rännilens Spegel-glas*

NASENBLOM.

Ha, ha, ha, ha, jag imaste‘bekänna, at jag aldrig nånfin hördt en fä Satirisk anda. Jag tackar min Heire eljes for,fin vers och benevention, men han var nog falt.

SATIREN.

Ja det är Sant, men til Herr Magisterns kött fordras ockfå mycken Sälta; »det var väl, at jag hade godt förråd för denna gången»

N A SENBLOM.

Min Herre! ni går mig nästan förriår, fjelfva Sacrâtes skulle kunna förifras.

S A T I R E N.

Bagatelle! bagatelle! Preclariffime'Domine, fått Er öfver alt fädant; det vore skam om Ert hjärta skulle vara mindre än Er nåfa.FINKEL.

Kära Bror Nafenblom! lätt icke ditt finne röras af en erts narr; vi må häldre tala om något annat, til exempel: Hvad Sade Folket om min hastiga afgång ur verlden?

NA SEN BL OM;

Fiskblötar Mor jämrade fig i Synnerhet ; hon tappade fin ProceSs emot Se&er Gafp, fom förstörde hela hennes handel,.och Satte henne, stackars Gumma, få på kneken, fffc Kon måste hos den Högädle Magistraten anhålla om , at få afstå pä en gång all fin lutfisk*til fina Creditorers förnöjande; hön förjer dig, fom vore du hennes Fader, fast du väl i tiden gjorde skäl för både Man och Far, och fäger många gånger i fin bedröfvelfe r stackars Gumma, dår hon går och Tullar i Skinpålfen: „ Ach! om falig „Bror Finkel lefde, då skulle jag skratta åt hela verlden. „

FINKEL»

„ Jo, jo , - - - hon, och andra heders Matronor torde fakna mig - - - Bror! unter uns gefagc. nog Söp jag dickt i tiden, men jag skötte ock mina Saker, Som en Karl, fast jag icke gick med röd Skarlakans kappa; men jag var de fattigas stod för litet nog. Apropos: fig mig accurat, hvad folket dömde om min fidsta affärd,

NASENBLOM.

Jo, Bror Finkel, du må tro det var rått curieust, och jag hade så når fvimmat på Slagrarhusbron utaf alteration; Jag kom gåendes i min oskyldighet, och tänkte just for mig fjelf, hvad fiut det skulle taga med våra omhvålfda tider, när en Pojke, fom hade at fålja trykta papper, kom mig på fidan cch skrek med fuli hals:

Abbe*Abhecattn Ftnjtlet for a ftyfvetv .lag gick längre fram , men detta fkriket hängde mig immerfort i öronen: Abbecaten Ti't kl er! Abbecaten Finkler: jag vände mig ornfrder om,, ock, för Namnets likhet iku!, köpte Abbecaten Finkler; Men hvad blef jag varic ? dår itod med utfryckeliga bokftåfver : Advocaten Finkel: Elegie. jag blef iå matt utaf förikråckelfe, at jajj fatte mig ned på Ijelfva Siagtarhus-trappan: Jag iåfte, Min Bror, ach, jag låfte dina fiffia tankar, och blodet vattnades med mina tårar. Jag gick med darrande knän til Krypin, jag fatte mig ned oeh puftade, jag gaf väl en lönlig vink til värdinnan, hon föritod min mening, men rykte pä axlarne, gjorde fig plÖsmuntoch gaf mig en mine utan hopp; Sä år dä all glädje förfvunnen! ropade jag: I verlden finnes då in- gén mera forfriikning. O tempora! O mores! hårvid reite iig håren på Gummans fvarta Katta , och hon jamade til helt hårdf, var icke det rått beiynnerligit, Bror Finkel? härpå ö£-verföll mig, en flags poetifk A»da, iä at jag utbrail på följande viSv

satiren.

Ach! det blir något ikönt at få höra min Herr Magi-fifcr; jag vil utvidga mina öron, at denna helgedom måtte inforita fom en Elf, och upfriika min ij ls förtorkade parker..

4. INTRÄDET.

JOCKUM DISTILLATOR, hojlar, fpottar och haller

Jig for magen, fdgandes :

Hå! hå ! den har fvafvel-imman koftar få p3 bröftet - -ha! ... jag kan knapt tala - - — (til Satiren) Se 4r du ockfå hår din nåsviia byting, jag hade luft, at ftoppa dig i et Olfat, och rulla aig utfore högfta klippan* N A SE N BL OM.

Såg icke iå, Gunftig Herre, han år vår vån och en Lärd Man, fom fårtjenar båttre öde.

B 3 J O C-JOCKUM.

Hvem 'take dig til ? - - Hvad år -du ;for ett mhs.» foster ?

S A TIREN-

Miísfoíten, Jcckum? Ackta dig, han år så lärd, at Jian kan förvandla dig til en Svinmage.

JOCKUM.

Och jag Ikan förkrosSa honom med mitt lillfinger, under det han förvandlar.

FINKEL.

Du bor veta , Jockum, at han står iå väl under Plu-(tos beskydd,, Som du ; börja icke något oväfcndc, det rår jag dig til , här gäller Lag och icke ilag.

JOCKUM.

Jag Sade allenast, hvad jag kan göra ; men hvad ;|r .det för en Stormhäfa? lär mig känna .honom.

FINKEL.

Han heler Nafenblom, och är Magister.'

JOCKUM.

Ja, trå fom icke det tror, at han är Magister och :heter Nafenblom, han skulle väl kunna gömmanen ¿G1 qs-bok i hvardera Näsborran, ha! ha!

SATIREN,

Jockum, du år min Sann ingen dura djefvul ! fdetta infall hade jag gärna köpt mig til för 2 styfver.

JOCKUM.

Nej men: icke är jag få dum, iom du din Krum-fot, åu torde väl troSATIREN.-

Tyft, tyft,' Bröt*! du år en Sto-fMaW i Öiftilla--tion', det vet jag, men tig nu allenaft en liten ftund, ikal du få hora Magifter NafenblonYs pöétiika bctrahtel-fer • - Herr Magifter] höj; up Er parrtaiiiika röft, och låt ofs höra Edra tantar, fom ni yttrat pä Krogen Krypin.

NA SEN BL OM!

Hörfamma tjenare; dartil år jag nåftan för god j Jag år nu mera ingen pojke, fom ftrSr och uprepar fin Låxay. och aldraminft för Jockum Diftillatöf, fom icke mera förftar fig darpå, ån en Bonde på Engelik Oil.

JOCKUM.

Hvad fager du v din Pedant? menar du jag icke föriMr mig: på Poétiii? jag, fom i min tid här diftillerat at lårdt folk k iå många kannor brånvim Hvad menar du jag år född af för folk? Veft du, Karl, at- min Far var Klockare* i Solna, och min Mor tjertte i fin ungdom för Deja hos Domprobftens Bror

i Skara, fom var mycket infyltad vån med Syflelmans Fru, fom var köttflig Syfter til en Pöetiifc man-y iöm1hette Klumpus eller Kolumpus. Hvad tror du vål om Huilru min dä? hon gick:

i tid-en (frögde fjåla) klådd, fom en docka, med bol/térvards-fkor och Raftefills Möflä , ikal intet jag då iörftå Po ¿t i fin ? Du vore vård, at jag imåkte dig på din fvampiga Nos, lå at du glömde Grammatican. (Hoter honom, Naf,enblom häller får ndfan och gar baklänges)*-

NÄSENBLOM.

Nå Hjertans Herr Diftillator b!if intet ond. Ni kan vål vara *n braf Man, faft Ni intet förftår Poéiie.

JOCKUM.

Du fkal låfa Karl tils du blir fplitter rafande, eller jag klåra* mer dig fom en Kattunge , lä at poeten fkal pipa i dig.

FIN-FINKEL.

Jag lager dig til Jockum, hå![dig i flyr! och öfverfall icke en hederlig Man, fom gör dig en Åra, när han vili tala med dig.

JOCKUM.

Hvad fåger du Finkel Advocat- - - - tag mig tufand dts och hela din ilagt, tillika med Nafcnblom och hansilägc, lam-manbundna ibastrep, kunna förliknas emot en fa dan Kärl, fom jäg. Hvad vill din Lagbok och hans Grammatica låga emot mina tre Fastigheter..,, iom jag ägde i Skinnarviken? Når jag' Si Skinka hvar dag och

drack dubbelt-öl, och hade brånvins-fialkan på bordet ifrån morgon til qvålln,, få ginge Ni och fnuggade en Sup hår och en Sup där. Nej, min Kåra Junker Nobis, en Lärd Man, om han hade Magi/treradt vid alla A-cademier i verlden, år och blir ändå en Cujon emot en Di* ftillator, det ikal du lära af mig.

FINKEL

Jockum ! dig bringar ingen til raieon, men du tor veta, at Lårdoni hedras framför alt i verlden.-

JOCKUM.

Däråt må jag väl fkratta - - - hör du, min KåraMagifter Nafenblom! huru kallas din Hustru af folk ?

NÄSEN BL OM,

Hvad angår det Er? - - - .Men aldcristund hon ar en årlig och attvarfam Matrona, iå låter hon kalla lig Madame.

JOCKUM.

Ja, hör du nu, Finkel! lefde min Hustru nu, (å hade hela verlden kallat henne Fru., och kyft hennes fingrar, fom voro fulla med dubbla Gullringar; En fådan Socius fom du och Magistern dår står, hade då gått krokiga i ryggen för hennes hals., fom var omringad med tolf -hvarf Gullked. Finner du

niinu, huru ftarkt jag.bevifer, at den lårdaite JVfan sr emot mig, fom en RåkenpenningS mot cn Sexmarks-plåt, fom en droppa talg mot et ikeppund fiufk, och lbm et-fluglär mot en tår-boge. Lårdom - - - ja toeket lappri, Jagg den i grytan och koka pä, 13 får du fe huru fet foppa du bar. Jag glömmer aldrig Scholmå/taren Pehr Krypins, fotr, var iå lård, at haa talte Latin i fömn; Når Huftrun min en gång tog fönder en gammal Sammetshufva, och låt göra honom en Calott, famt två itycken gamla Camlott-kjortlar til en Kappa at honom, fom han fcdan brukte i tjugu år, iå fingo vi under hela den tiden göra iå mycket narr af honom, fom vi ville; fc dår har du Lå rdoms -hedren. Ån mer i jag hade cn Precefter i huiet, hvar gång han kom ia i Stugan, iå måfte han gå med lin röda filtmösfa under armen; en gång (log han pojken min, lilla Gregorius, for något lappri, men haft du mihr gcfehen? jag pryglade hans Studentlåder, iä Greika och Latin lyfte ur honom på alla fidor: den quanten gjorde höga fprång och ropade på Gecero och Annika eller Sennica hvad de heite, men ingen af -hans. tropp tordes fram för honom ifpetfen, och, fanningen at iiga: hvad hade deffa krymplingar velat göra e-mot min Låderpiilia? Jag , fom i min tid kunde lyfta et fat Dubbeltöl til mun och dricka ur fprundet, jag, fom en gång ilog en hel ikutiaft med Djäknar från Strengnås, kan du nu bli öfvertygad, at Lårdom år et Gujoneri emot Diftillation,

SATIREN,

Hi, hi, ha, ha, ha, ha! Jookum du drar fram ftåteliga bevis, men intet vet jag, om de komma ur magen eller ur hufvudet, dock hötes grant, at de icke åro diftillerade.

JOCKUM.

Diiiillera mig hit och diftillera mig dit, iå år du och hela din ras, tillika med Finkel, Nafenblom och deras byke, emot mig och mina Likar, intet annat ån pillerpack.

C

5. IN-is

$. INTRÄDET.

Det håret et buller, hva refter'âifkiüiga' Furitr komma in. fprtngandes i olika fkapnader och formera en Ballette} famt danfa omkring Nafenblom, och vid flutet af danfen uplyftä honom; hvarefter, och under det de fvinga omkring med honom y et Sändebud f vån Pluto- inkommerdå Balletten afjladnar.

SÄNDEBUDET*

Pluto,. Tartarens torikråckeliga Regent,, hålfar dig Naienblom. och: betygar fitt. nöje öfver din ankomd: til hans Rike; Du, forcv i tiden vetat få vål, at ikolja dia Philofophie i 01 och Brånvin, dig förklarar han för en kår och

värdig Gåft. Pluto ålikar Bacchi Folk, når det förknippar fin tid med verldflig visdom, ty andar af deffa ådla bôjelfer, formera' mycket hans Kike, och til prof dåruppå , huru ömt han vill beikydda dig och förvara den heder du fort] enar, få har han befalt, at Stora Jockum Diftillator, ikal, for det föragt han mot dig utöil, göra dig offcntelig afbon.

NASEN BLOM.

Min underdånigfte Salutem och Cordialiika tack-fågelfe tåckes Eders Plutonifka Excellence framföra til Hans Förikräckelighet. Jag arme Pindi tjenare hafver vål icke forikylt få mycken nåd ; Det år dock fant, jag hafver idkeliga fugtat mitt Snilles torra fund, at dårutur kunna updraga fä mycket frodigare visdoms plantor, och Jojachims Diftillatoris förfmådelfer emot mig, böra falla tillbaka pä honom f/elf, fä at jag måtte få min Satis-fa&ionem Completam.

JOCKUM.

Jo, vånta f3r du ilackare innan jag gör dig afbön. — SÅN-') o (* *9

iSÅNDEBUDET.

:Hvad! driftar du .at- iåttja dig emot Plutos dom? JOCKUM.

Skall jag, :Jfom varit en rik Man géra en tiggare

SÅN D E B U D E T.

Hår galler hvarken fattigdom eller Rikedom, nog af at Nafenblom år i mera arifeende hos Pluto ån du,,

JOCKUM,

Skall intet jag vara i mera ,anfeende, fom har ftor buk och ftora krafter?

SaNDEB U:D ET.

Fort ! fort! fall på knå och gor afbön för Magiftern,

JOCKUM.

Nej, jag fvår vid Styx, at jag hSJlcr.mig for god dårtiL SÄNDEBUD EX ’Furier! danfen honom til lydnad 1

.En Furie fp ringer up och fdtter fig på.axlarne på Jockum,, de andra danfa med honom häftigt omkring:

JOCKUM.

Stånkar, jkriktr, .hoftar, faller omfder omkull på ryg* gen, ropar-

Nådigfte Herr Sändebud ! jag vill göra afbön alle-naft jag tår ligga på ryggen.

SÄNDEBUDET.

Den nåd må dig då vederfaras. Satir! kom fram oeh‘ftafva-afbön!

C * SA-) o (&

SATIREN.

Det var mig en kur /kyldighet;' Skall hari vara

i bunden eller obunden ftii?

JOCKUM.

Nådigfle Herr Sändebud i lät honom blifva iå ombunden han nånfin kan vara, jag hatar ak hvad bundit år tufende gångor mer, ån jag ikulle hata Bränvins-for-bodet om jag vore i verlden.

SÄNDEBUDET..

Han; må då blifva i obunden ftil-

SATIREN träder fram til hufvudet vå Joekum och foreftafvarZ Jag Jockum Diftiliator.

JOCKUM.

Jag Jockum Diftillator.

) SATIREN*

En Oxe i rett och ftyrka.

JOCKUM.

(iögfö). Det var Carnallieuft pä vift-fått, (hardt). En

Vett - - - en ilyrka---en ftyrka i vett och Oxx,

SATIREN.

Beder på det aldraodmjukafte.

JOCKUM.

Beder på det ikyldigafte.

SÄNDEBUDET.

Såg rått

JOC-# } « C # 2i

JOCKUM.

Nej, nådigfte Herr Sändebud! vi Diftiliator er äro icke vane, at låga et få förringande ord ; Ach! nej, det ar emot vår Amtion.

sändebudet,.

Såg rått eller dantfa. - - -

JOCKUM.

Aj! aj! aj! intet dantfa, Nådige Herre! JUeridmjukaJts da, hå! hä! det koitade fä jåmmerligen. (torkar fvcuen ur vannan.)

SATIREN.

Hoglårde, genombyrde och vidtberomde Herr Ma-gifter Nafenblom om iårlätelfe.

JOCKUM,

Högiårde, genomfyrde och vidtförglomde Herr Magifter Nafenblom, om iörlåtelfe. Ach! det var o-lideiigt!

SATIREN.

For det jag’[förolämpat, foragtadt och forfmådat. JOCKUM.

For det jag - - - forftämplat, betraktat och forfmådat. SATIREN.

Hans Apolloniika Höghee.

JOCKUM.

Hans Apel — nos - - - hans Apelnöm - - - hans Apelnafoniika Höghet, hå! ha! jag bräkar få minnet.

SATIREN.

Med mitt diftillatorifka Grobians-vett. C a JOC-99 .#) o c #

JOCKUM.

Med -mitt - - - med mitt Diftfllorifka buldnns -vett, hä;. ;håi det ilar mig i hjertat fora in tåjgfcnif.

SA Ti REN.

Ett iadant -vanvettigt upBrande»

JOCÄUM.

Ett fSdant vanvettigt framfarande.

S A T i R E N.

Ångrar jag nu af alt mitt hjerta*

JOCKUM.

Nej, det år lögn, det gör jag ickc.

SÄNDEBUDET.

Furier! -danfa med Jockum.

Fourierna lopa til och rycka up Jockum, fcmt dan fa Idnge fich häftigt med honom, til defs han faller framjlufa mc!o blir liggande.

JOCKUM.

Hå! hS! det var en förbannad dans - - - hä - -jförikräckfiligir - - - at för en Magifter lida få mycket; Jag ville icke fa trapfera mina fåmfta kampar i tiden. - -Hvad Sr en Magifter? - - - Achljo! nu märker jag han år mycket. Hvar fkal jag få köpa mig et Magifter bref - -jag fkulle villja lilja alla mina tre Gårds- bref - - - jag tingrar, Nådige Herr Såndebud - - - jaj ta mej tö-fand ångrar jag; icke af alt mitt hjerca, Gunftiga Herr Magifter Mafenplacat, Nafenblom vill jag fåga, hä! hä! — min mage råmnar. Det koftar på för en Diftillator, fom haft fcora Faftager brånvin i forråd liggande, at fä

mar-#) * C 23'

roarteras får enf Magifter, fom för en Jungfru Bränvin kunnat fättja Glosbokrn i pant pä ere ufd Krog.

SATIREN.

Jag lofvar nu, at hädanefter.

JOCKUM.

Jag lofvar nu at Mdanefter.

SATIREN.

Upföra mig emot Herr Magiflern.

JOCKUM.

Upfóra mig emot Herr Magiftern.

SATIREN.

Ödmjukt och hófligt.:

JOCKUM.

Ödmjukt och höfligt. Achl det fvider' mig; i halfem fom peppar.

SATIREN.

Bedjandes han' ville vara 0 Gunftig,,'

JOCKUM.

Bedjandes han’ ville vara iå gunftig.

SATIREN.

Och íórg’ta mitt forra högmodiga och ofórfkúmda upförande.

JOCKUM.

Och förgäta mitt förra högmodiga och oforkläm-da upförande.

» S A N“SÄNDEBUDET.

Stig nu up Jockum och kyfs Magifterns^hand, fe-v •dan-ikall du ijunga en JoftSng til hans åra.

JOCKUM.

Det var en förikräckelig Dom' Nådigftc Herr Am-baffadeur.

SÄNDEBUDET.

Det hjelper intet, eller får du lof at dantia. JOCKUM.

Vältrar ftg up , kyjfer Magijlerns hand, gråter och fjunger-:

Likfcm ÅnieCiilcr,

Emot vin-ilen prålar, • - v... .

Så ock en Magiiter,

,Som lig i Lårdom tvålar.

Mot alt hvad namns Diftillator*

.Sjelf Ålderman i rjåniten,

c

Ar en Magiiler Matador,

Faftån han låg i Rännilen.

Sändebudet gar ut, åtfålgd af de öfriga, utom Jockum Di-jiillator, fom gar ut for fig fjelf, midt öfver pä andra Jtdafö

Slut på Förfta Acten.

\

AN-

ir#) 0 (#" «fl ANDRA ÖPNINGEN,

k i. INTRÄDET.

MADAME von DANTZIG* ELSA-MADAME v. DANTZIG.

Hi, hi, hi, hi, ha, ha, hi! Ich mufs fchratten in mein gantze feele.

ELS A.

Hvad /krattar ni St Mad. v. Ejantzig?

MAD. v. DANTZIG.

Ach! das var pusferlich, hir hatt gekommet ein Mand, mitt ein forband grofs nas, hi, hi, ha, han har varit Schulmeifter darauf undt genendt fich Nafenblum.».

ELSA.

Har han itorre näfa ån min olbom.

MAD. v. DANTZIG.

Ån din Elbum? - - - Ach prat nicht fil dårlich; Er hatt ein nas hillpropped mitt die gantze veitz Philosophie. Aber ich fchratten nichts darüber

ELSA.

Hvad fkrattar ni då at Mad. v. Dantzig?

MAD. v. DANTZIG.

Ich fchratte für ein lejlich Cumedie, Jungfern fcen-ner ju vcll den fchture Juckum Tiftiliater, er hatt rnufs gere ein affentiich afpec;n für den Schulmeifter mitt den gros nas, für det han var unvettig undt for-fmidet ihm.

D ELSA.ELSA.

Ach' det var en förträfflig fak; det gläder mig in-RCtil i hjertat, at Jockums ftalta mpdblef något .mjukat.

% INTRÄDET.

JOCKUM. De Förre.

JOCKUM får ßgjj'lf.

Hvar är nu all min heder? Hvad har jag for det Jag lefvat iveriden, for all min rikedom, för alla mina krafter? Jag, fom på en natt ilog tio par Brandvakter i Ravel Bagares backe, och gick hem i mitt hus med faxen på halfen, jag fkulle gora afbön för en Col’o-qvius, en Pedant, en Kopparnäfa - - - Ach! du Orätt-mätiga Pluto! Ågde jag magt, fom mod, få ftörte jag dig ned af din Thron. (Slårihcp händerna och knyter nåfven.)

3. INTRÄDET.

FINKEL. NASENBLOM. SATIREN. ÖLBOM.

De Forre.

Jockum drar ftg undan och fätter fig i en bcrgfkrcfva,

FINKEL.

Camrater! det /kall gå rigtigt an, lita pa min flijghet* Vi fkola göra faken få förfigtigt, at ingen ikal komma på ofs, och om det fkulle hända, (S tro, at jag å-ger fådane Aavocats- knep i referv, at Pluto med hela fin Tartarifka Dornftol fkal fittja och gapa, fom fvalun-gar. Hör Madame von Dantzig.

MAD. v. DANI Z1G.

Vais belieben iie mein Herr Secretair.FINKEL.

J kunnen ja bereda, preparera och tilfmdrja goda brå-Hviner.

MAD. v. DANTZIG.

Ich, mein Herr? - - - Jo varhaitig, ich kan voll pripariren gute brandtviner, #bei\nicht tillfchmorge.

FINKEL.

Godti.godt! Mutter.

MAD. v. DANTZIG.

Jach ift Mutter for mein barn, mein Herr Secreteir.

FINKEL.

Forlåt mig min Goda Madame. Jag ikall berätta, Eder en fak utaf mycken vigt, allenaft ni kan tiga.

MAD. v. DANTZIG.

Um jach kan tige?---Jach ium haft iå mange

hemlich ding i händer, jaeh fchull icke kunne tige, jach fum i Fimf undt Zvantzig Jahr vart den fchtorfte Lu-rendrejerike; Jach ikall icke kunnc tige?

FINKEL.

Vål, väl, Madame Dantzig. Vi itackare bår i Plutos Rike, hafva, fom ni vet, ingen ting at roa ofs med; Jag har uptänkt något, fom ikall fysfeliätta ofs, fom ikal up-muntra våra nedilagna finnen, och bringa ofs til menfk-lighet igen. Det. år ju grymt ufelt* at gå hår utan återvändo, och fe ut fom optorkade bockikin. Brånvin, min kåra Mad. Dantzig, kan det gifvas någon ting i hela veriden fåiifg.ifvande,få upfriikande? Tänk om vi ikulle hår i Bergsikrefvorna anlägga et litet Brännerie i ftor-ita tyfthet: Hyad tycker ni därom?

d 2 ' mad;MAD, v. DANTZIG..

Springer Finkel i famn.

Ach! mein Allerliebfter Herr Secretair,. dafs var ein iftfen-fiun von die allerbeiten. Aber dafs kunt prick® vår hals uns Pluto fick veiie darumb.

ELSA.

Hå fnick, inack, ingen konft, at purra palt i Pluto. Skam i mej, ikulle jag icke kunna narra honom, når jag i verlden iå många gånger förblindade ögonen på min Matmor, Madam Regnkappa på Lokatten.

SATIREN.

Rigtigt Elfa! du år en Charmant Flicka; fintlig, upmua-trande och oforfkråckt. Minila vrå på Lillans Krog vittnar I ännu om din villighet.

ELSA. (

Det ikulle intet angå Muniiör per nåsvii.

SATIREN klappar Elfa på kinBenet.

.Min lilla Elfa blif icke ond, vi hafva ju al tid varit goda vånner.

ÖL BOM.

Slår Satinn in O rf 11, få at han faller i golf vet.

‘' Stå! råtta dig ityngel! och retirera dig i god ordning!

NASENBLOM.

Det var profe<fto ganika oförikåmt gjordt; juft då vi flå i begrepy at afgöra den ikönalte Inrättning, då ingen ting ar angelägnare ån förening och vånfkap, iå borjar man at dela örfilar. Gott folk! hafven J icke låft i Liber Memorialis, #ag. 2?, huru dår ftår expreilis verbis? Concordia res parvse crefcunt, ftår dår, och vidare - - . Disfcordia maxima dilabun-Xur, det år de Förente Nederlåndernes Valfpråk - - - Ach!

iåfä låt det ock blifva vart förenta Bran vins - Compagaies hufvud-regel,.

FiNKEL.

Stor fak, Bror Nafenblom, låt dem man klappas, karleken bar iådant med fig, pro et contra; De ikola nog komma öf-verens, få fnart förfta klarningen gått förbi. Men lät ofs koin-ma til faken. Jag ljelf iåfom Inftickiare til denna nya Inrätt* ning, ikall kallas Dirc&eur och hafva öfverinfeendet, at alt ordenteiigen tilgår, hvarföre ock mig tilkommer hälften af hvar tillvårkning. Madame von Däntzig, fom preparerar våra brånviner och gör dem Ijufliga, ikall varda aniedd fåifom vår Mor, och kallas af oís alla för Frau Mutter.

(Madame von Dantz,ig niger djupt.")

Bror Nafenblom! du fom Sr en lård Man, fkal ftålla b rånvinets ftytka til en vifs högd, hafva infeendet öfver klarningen, famt intappnlngen i käril. Du Satir, fom är luftig, il wi vara med ofs under arbetet, och; med dina löjligheter upmuntra ofs, dock iä, at inga Chicaner få inblanda fig i ditt tal, hvarföre du ikall hafva i dag-traclamente trennc glas brånvin.

SATIREN.

Dårmed är jag nögd, allenait jag ijelf får hålla mig glas. FINKEL.

ólbom och Elfa ikola framikaffa ved och beforja tillredningen: Skolandes Elfa, iåfom den dår val törftår fig på Kro-gcriet, äfven hafva at befatta fig med iíkánknmgen. Men -en ting latter mig myror i hulvudet.

(Finkel bórjar gå f ram och tilbaka helt bekymrad oeh tiger.)

SATIREN,

S3 mycket båttre! iå kunna vi göra ofs iörhoppning om et godt myrbrånvin.FINKEL.

ja, nog känner, jag dina Ipeglofor, men om du kunde vara iå nyttig cch gifva något goat projeå, f@m.til exempel: hvad fkola vi få at brånna utafc'?

SATIREN.

År du rofenbetangd, Finkel ? du har ju redan rtillftt Syfs-lor med Indelning cch arfvode, (kal jag nu mifta mina tro .glas bränvin om dagen för ditt Luf flott.

FINKEL Joper fram sch tillbaka y Jlår Jig jor pannan.

Ach! jag funderar (å at fkalin må fpricka. - - Nafenblom ! -

NAS ENBLOM.

Ja min fota Bror»

FINKEL.

Hjelp mig tänka , du har ju et Caput Mathetnaucum,

NA SEN BL OM.

Ja, min Bror; Men du vet ju s at Mathematiquen är gan-fl<a torr, däraf flyter ingen vätfka; Om jag tagit mig-före, at demonitrera Hypcthenufa i.tiden, for ijelfva.Kroger Ålder-man, iå hade han kuapt gifvit mig därforect haifflop enkelt-öh

SATIREN.

Nog kunde jag likväl gifva et tamlig godt projedl; Hår växer i bergsikrefvorne en anfenlig myckenhet Tiftel, Nes-ilor och Karborrar, deffe växter kunde man blanda med.ani-maher, fom aga Taft och olja, iäfom Skorpioner, Blod-Iglar och mera dylikt; Jag fåtter mina horn i vad dårpåj at det -fluille blifva et ftarkt och välfmakande bränvin; .hvad t; :ker Herr Dlre&euren Finkel om detta projeÄ?

FIN»* (-O C *'

3 r

FÍN1C E L.

Du ár en fantaft til hull och hår; aldrig får inan hora något reelt ord af din mundi

SATIREN.

Förlåt mig Herr Diri Acur, jag fkall bfevifa, at alla deiTa Ingrcdicntier utgöra; naturen utaf et godt-brånvin. Et'brån-vin bör vara ítickande i gom och- nåfa, fom TiiteJ, brinnande fom nåsilor, raiiar.de fom Karborrar, fugando fom Blod-Iglar^ och upvåcka en iä fráiandi apetit, fom hos Skorpioner.

N ASEN BL OM.

Jag måile per Joven» bekänna, at naturen flóft fina gåfvor på denna löjliga Mannen; han ár i ftänd at bevifa det aldra-orimmeligafte. Men, mina vänner! jag har, genóm min vishets kraft, påfunnit något, hvarom ni icke fkull« hafva drömt. Jag har mig bekant, at på Eliieifka Fälten, fora äro belägne midt öt-ver oís, på andra fidiii om Styx-flod, fkal växa en obeikrif-vdig hop Sockerrör;' hade vi nu allenaft ibland ofs någon iå god fiinmarc, fom om nattetiderne kunde gä öfver Styx och öfverfóra Sockerrörs-knippen, iå vore vi ju aldeles hulpne ur vår vända.

tiga. Antellgen fpringer Finkel honom i famnen och gråter.')

FINKEL. 8

Ach! din fpeculativa Själ hade förtjänt et bättre öde, än at dväljas i denna bedröfvelfens boning. Nu ha vi fpelet vunnit! jag afftiir min Dire&eurs-heder åt dig, för detta härliga projecfc; Jng m3 gråta i glädje öfver et iå ådelt påfund. Hvar år vår Jockum Diftillator? Jockum! min Jockum! hvar år du?

ELSA.

Han fittcr dår i bergsikrefvan och ffcåms.finkel.

Ach! kom dä fram, du årliga Jockum, och bifprmg . ofs i var tillåmnade ly-ckfaiighet;!

JOCKUM.

Lit mig få vara i min fred, jag år nu mera ingen årlig Karl.

FINKEL.

Kåra Joclium, var icke bedröfvad öfver ditt Ode, vi ikola glomma hvad du lidit, allenait ±yelp ofs nu. Du kan ju (imma perfsft?

JOCKUM.

Om jag kan limma? jag famm en gång öfver Björkfjärden, och flåpade en Arboga-Jakt etter mig i motvind. Mefi hvad vill du dårmed.

FINKEL.

Kåra Jockum , du kan göra ofs en obefkriflig tjenft. Vi tanka anlägga et Brånneri i ftorfla tyfthet, och vi hafva uuedt dig, at nu i natt fimma öfver Styx-flod til de Elifeiika fälten, och hämta Sockerrör till bränningen, 0 ikall du få dig m?:nga goda rus for omaket.

JOCKUM.

Jag fkall forft göra at bön, och låta mig dan fas i fp rån g, federmera befallas, at fom en hund fimma öfver Styx fiod; nej tack! - - - jockum år ingen narr.

FINKEL.

Ach! min fota jockum, vi tåla alt hvad du iåger, al!«naft du gör ofs denna dråpeliga tjenften.

JOCKUM.

Ja,kanfke jag tör befinna mig, om Nafenblom vill ftå på knå för mig, och återkalla af bön*

NA-NAS EN B L G M.

DS iknlle jag ju mifsfirma Plutos dom, och hel» Academien i Roftoch (kulle anfe mig får en Canaillie.

F INKEL tar honom i famn.

Min fö ta ite Bror Nafenblom! for at vinna vart fto-ra ändamål, lå ,kan du ju fagta göra fådant: det lårer aldrig kunna b li t va bekant i Koftoch, och Pluto får q eller veta d.'iraf, defsutom år ju din ijål lika hög, faft> ån din kropp förödmjukar (ig.

NASENBLOM.

jag måfte tilftå, at det koftar på mig., men hvad kan icke en vån utråtta, och den kittlande brånvins-fu-pen, hvad kan vål icke den förmå.

FINKEL.

Så kom då fram Jockum, at ,du mitte blifva infatt i din fordna heder»

(Jockum klifver myndigt fram.')

N A S E N B L O M falle r pä knä.

jag ber Jockum Diftiilator om urfågt, at han, för fitt ovett, blef domd, at gora mig offentelig atbön, och anfer den, fom aldrig gjord.

JOCKUM.

Nej, jag. år icke nögd dårmed; Du ikall iåga: jag Scholfux beder Herr Diftillatoren odmjukaft om förlåtelfe, tor det han gjordt mig en afbön, fom jag bordt gora for honom, och erkänner mig, fåfom jag altid varit, för en Pedant.

NASENBLOM fiiger opp.

Nej, på min Student-ed förfåkrar jag, at j*ag ej kan förmå min tunga, at iuga fadane ord.

E SA,SATIREN.

Stör fak i Student -eden y den blef Höglårde Herr Magi-ftern qvitt, dä han gickur verldcn, åfven den Titeln afSchol-fux,. hvarvid Pedant år et litet obetydligt Apcndix.. Man kan. ju fagta, för at få. brånvin in- natura, fåga et munnvåder.

Aldrig har jag hordr et kraftigare motikål; ni år fkapt at ofvertala hela verlden. Concedo, Concedo, ex toto animo, Concedo; iå kom då Jockum-, och njut: din förnöjelfe (faller pa knä):: Jag Scholfux beder Herr Diflillatoren odmjukaft om förlåtelfe,, för det han gjordt mig en af bön, fom jag bordt göra för honom, och. erkänner mig,, iåfom jag altid varit, för en Pedants

Vi&oria! ViiVoria! nu hafva vi brånvin (å godt fom redan; Ach! vi åro lycklige, fom Änglar; Ja! vi fko!a taga iofven af det Eliieifka rferrlkapet.. Skynda dig nu Jockum r medan mörkret varar, at vi fnart måtte få vår upfrifkning. (Jockum gär.) Skynden Eder nu,, gode Vänner, haf fram Saker-na* Elfa, du år qvick, ikaffa hit Kåril,, ftill all ting i ordning, på båfta vis,, låt ofs alla med famlade krafter göra vår flit.

NASENBLOM-

FINKEL.

(Dt lopa ut- Rideaun faller.)

Slut på Andra Aften.

*

*

*

TRE-TREDJE ÖPXINGEN.

I. INTRÅDET.

NärRideaun up dr ages, fynes.aUa Perfoneme fysfelfattt med Bränningen. Nafenblom håller pä , at tappa i et glas utur pipan•

FINKEL.

Ar det klart, Bror Nafenblom?

N ASEN BL OM.

Ja, berra dó, Min Bror Dire&eur, det år klart,' fom den Inaite Berg - Cryftall.

FINKEL.

Hoppar utaf glädje, flårihop händerna och fpringer omkringt lóper til och vill rycka glafet af Nafenblom, hvarvid bränvi-net faüer pä gelfvet; Finkel kaflar Jig ned och luktar pä det utfpilda bränvinet.

Det var ikada på denna kofteliga Liqueuren: Kåra Nafenblom, tappa i mer och låt ofsfmaka; Elfa kom hit

med en ikål. (Nafenblom tappar uti, och fuper hela Lagets Ikal, räcker fedan fkälen åt .Finkel, fom dricker ha/ligt ut honom i bottnen.')

JOCKUM.

Du fvåljer, fom en Ruda, Finkel. Nu kommer Ordningen til mig. Tappa uti, Pedant! och mig få

fupa. (Nafenblom tappar uti och räcker ät Jockum.)

* JOCKUM fuper.

Acli! ach! ach! det rann iå häftigt ned, fom qvick* filiver; gif mig mer, Pedant. (Nafenblom tappar i mert ocb räcker at Jockum , fom fuper.)

E t JOC-JOCKUM.

Åch ! hvad det maiar i min tjocka buKj nroch mef,, Pedant!

FINKEL.

Nej , pufta nu- lite, min kära Jockum , hår år annat folk, fom ockft vilja fupa. Madame vonDantzig, Frau Mutter! kom hit och känn på vår tunnkanna.

MAD. v. DANTZIG.

Ich danker gehorfamft; (hon fuptr) dafs var ein de-licaten fauf; Jach forfickrer det fchall plife unter mine händer forvandlet til et goldtvasfer. Schål Herr Tire&er undt Secretair, fchål Herr Schulmeifter, fchSl Herr Tiitlster, fchål Herr Satir, fchål Elbum, ichål Elfe; (fupn) Ach! pin donder dafs var fchent.

SATIREN.

Jag ikall: anhålla om, at få mina tre glas, fåfom et utlofvat dagtra&amente. (Tar up utur fm ficka et g-anfka Jlort glas

FINKEL.

ja! når morgondagen kommer, men icke förr; i natt får du noja dig med et glas, min kära pratmakare. Den fom arbetar bör få fullt ut; men du är icke an-norledes at anfe, än en fyrsfa, fom pinar folk med o-nyttigt fkrik, {ådan ohyra, fom du, kunde verlden alt för väl vara förutan , fom häcklar in til och med de aldrafrommafte fjålar. (Rdcker åt Satiren et glas fullt, hvilket Satiren utdricker, ftoppar bos fig oeb gar bort.)

SATIREN / det kan går.

Når jag kommer til baka fkali jag nog uftaga mina tre glas, de må nu få långe ftä inne på IntereiTe.

JO C--& 5 © (& 37

JOCKUM fp ringer och fparkar honom, at han faller på ndfan ut genom Coulifen.

Sc dår, Bytingc, har du et litet arfvode for afb6n s-| morgon Ikall du få ditt dagtra&amente fullt ut.

FINKEL»

Ölbom och El fa ! kom hit och fup, och drag frukten af eder möda!

JOCKUM.

Hej i friiktf Era Caronier! fup , hoppå, danfa och var luftiga. Scholefux hit med mera brånvin. Qaan färy fup er, trallar och hoppar•

i Calmare Stad, dår finnes ingen qvaft,

I Calmare Stad, dår finnes ingen qvaft,. Förrån Lördagen.

Hej dick, hej dack, hej dick, hej dack, Skånk ej fo fauft,

Når bonden kommer hem, kommer kullan ut,

Når bonden kommer hem, kommer kullan ut,

Ar fuler i fin trut.

Hur har refan gått för dej?

Hvi frågar du få mej ?

' Hur har refan gått för dej ?

Hvi frågar du få mej?

Hej diek, hej dack, hej dick, hej dack,

Skånk ej fo fa-uft.

E 3 Rit38 #) o (&

f

Hit med mera brånvin, Nafenblomfterj jag behöfver Courage, om jag ikall (Imma etter rriera Sockerrör. Hej! jag ikall badda opp hela Elifeén, om de un-.derftå (Ig, at neka mig taga Sockerrör. Hej Finkel ! Nafenplommon! Dantzig! Ölbom I Elfa! fup Era Pa-gager, hi! ha! hej! - - - - -

FINKEL.

Tyft! du flcrSlar iå ra fan de. Pluto 'kan få hora vårt .buller , då aro .vi.olyckliga; tyft, ikall jag ijunga min vifa.

ARIA.

Sållan paras lif och trefnad,

Trefiiad blott i brånvin bor.

Fins ej brånyin, ufel lefnad]

Har man brånvin år man flor."

Veta fmak med brånvin para,

" Öker kraft och alilrar mod,

From, och full, och torftig vara,

Refer Bacclii Åreitod.

Finkel fup er..

MAD. v. DANTZIG niger for Finkel..

Volbekommet, Obligiret, dafs var ein fchen fife, mein Herr Tireiter; aber nun iblI jachijunge min üfc.

Ein Jungfer Brandtvein ift genug,

For ein Madam in fupen.

Ein Jungfer dantfer på ein Krug,

Ein ander uti fchtrupen.

Ein# y o c

Ein Jungfer iit ein dink fo rar,

Balt fum ein glas gefprucket,

Hol mich- der Teufel, dafs iit varr Jach habt dafs felbil forfuchet.

Hon fuper •

ELSA.

Ja, pa min Åra har icke Frau: Matter ganfka rått dåruti» Får jag ockfå lof at: ijunga en liteu ftump, Herr Direäeur..

FINKEL.

Ja! ijung Eifa* du år vår vin.

ELSA.

Vara nått och trippa lått, fom en docka , Stoppad opp med itubb påftubb, fom en klocka,, Krumma halfen uti minett,

PitimitfchenJ

Smal i lifvet, med bouqvett,

Paramitfchen!

Dricka Höglands ur vackra gröna Pocaler, Danfa Polika med långa Gardes - Corpraler, Ar och blir mitr åndamål ,

Pitimitfchen J

Har den äran af Lagets ikål!

Paramitfchen!

Hon niger och fuper.

ÖL-ÖLBOM.

Hej lufti, Herr Directeur! lått mig edda ijungft och fupa, det har yarit mitt lif. i #lla mina dagar via Malitien.

Som liåiten år fri från fin tygel,

Gif' ack t* iå år jag ock fri,

Från det förbannade prygel,

I verldenes barbari.

Hår far jag anfa min ilrupa,

Med Elfa lefva och fupa,

Och fedan med henne itupa. jLågg an — Ge für — och bråck af.

Han fuper.

NASENBLOM.

Du ljunger fom en Gardes- karl agnar och anftSr ; Jag ¿kall folja ditt Exempel, och ljunga fejn en Aca.de-jnicus

vederbör.

Ceciderunt in profundum,

Fundas, funda , fundum,;

Summus Ariftotiles,

Cato, Plato, Socrates:

Alla få föllo de nedcr uti putten,

Putten, putten, putten,

Store Jockum Bryggare, lilla Thomas Bagare,

SvanSyån Svåltare,

Bengt Båltare,

Uti Riccomberga By,

Dar danfa de alla på Klamporna ny,

På Klamporna ny,

På Klamporna ny.

Han fuvsr.

JOCKUM ger Nafinblom en Orjill, Dår har du for ftore Jockum Bryggare.

NAS ENBLOM, Springer åter på Joc* kum, nappar honom i håret och drar i kull honom fromjlupa och fdtter ftg grenfle öfver ryggen.

Nå få ikall du ockfå få kånna på mina promoverade Magifter nåfvar; Jag fkall låra dig declinera Gram-matican, Hår har du Nominativus Nafenplacat, Geni-tivus Nafenblomfter, Dativus Nafenplommon, Accufa-tivus Scholfux, Vocativus Pedant, Ablativus etcetera, &c. &C.j

Jockum gråter och vrålar..

FINKEL:'!

Jockum, hvar år nu din tapperhet, din ftyrka? da fom flog en hel fkutlaft med Djäknar ifrån Strengnås, tio par Brandvakter , lyfte Ölfatet til mun och drack utur fprundet, drog en Jackt öfver hela Björkfjärden? iiyac år nu ditt Courage?

2. INTRÄDET.

SATIREN kommer in hajligt, åtfilgd af Tvättne Plufoi DOMARE och två Vaktmdfiare.

F S te'* 5 o C *

satiren.

Arreft!: Arreft!' Era Lurendrejare!

FINKEL.

Ach! vi aro om1 en hafsi

Naf enblom klfvtropp ifrarr Jockum och börjar dar~ ra; Jockum kryper på bänder och fotter, och fätter fig i en hergsjkrefva.

MÄD. y. DANTZTG.

Knyter näfven under näfan på Satiren;

Gott ftrabe dich, du falfche Judås. i. DOMAREN.

Som Pluto kommit i ärfarenhet däraf' at någre af Hans illafinnade UnderiStare fammanrotat fig r och här-ftädes i mjugg anlagt et Bränvins - br5nneriey hvaraf x håndt, at buller, Oljud och Slagsmål upftätt* fom om-fider hunnit fram til Plutos oron; Altfå har Pluto funnit för godt, at förordna ofs närvarande- Tvenne Domare „atå Hans vågnar, ranfaka öfver denne mifsgårning, och doma de brotslige efter omftändigheterne: Skolandes Satiren, fom år en fintlig och förfaren Man, vid denna Råttc**3ng beilrida en Aäors göromM.

Et bord framJldUes af Vacktmåfiarnc, hvarvid Domarena

nedfättja fig-

i. DOMAREN, fortfar.

Af de i detta brott delagtige Perfoner, ikal en vid namn Marcus Finkel, fom uppe i verlden gjordt ordinarie Branvins-Advocats tjenft, vara forfta Uphofsman, och federmera i denna fin mifsgårning mycket biträdd af en garnmal förfupen, och hit nyfs anlånd, Skolmäfta-

re43-

re, benSmä Nafenblom; För ofrigit ikola den hårviilan-de Diftillatoren Store Jockum, Lurendrejerikan Huilru Da nzig, .Krogpigan Elfa och Gardes - Corporalen OJ-bom vara i detta bro*t, efter angUvande, mer och mindre delagtige. Altiå., Betjenter! h'mten fram defle Brottslige., at vi må komma til ranfakningen.

Betjenterne rangera ;.en .och hvar fram for bordet. Jos* kum gar väl n-agot motftånd.^ men blir - omfiderframdragen.

i. DOMAREN.

Du., for detta Bränvins - Advocat Marcus Finkei i år icke du den forfte Upfinnare af detta hår anftålte o-lofliga Brånneri? Bekånn fanningen, iaJramt du vill forvånta iiågon mildring i ftrafet.

FINKEL.

Jo, jag måfte vål tilftå, jag varit iå fkarpfinnig och påfunnit denne Inrättning hårftådes., men allenaft,, fom et tidsfordrif, och et litet bevis dåruppå, huru ec ilort fnille kan bryta fig igenom de alldrafvårafle hinder, fom fmå och vanmågtiga Sjålar ikulle fafa före. i. DOMAREN.

Men tror du intet , at du härigenom förtornat Pluto och fortjenar ilraff.

FINKEL.

Det kan icke jag, eller någon raf mina Camerater, hvarken af den naturliga eller någon annan Lag finna, emedan Bränvins - brånnerie år en Chymiik vettenikap, loflig och feeromvård.

i. DOMAREN.

Men imd menar du påfolgden vara af bränvins

fupande. _IVT

F a FIN-44

) o (*

FINKEL

At blifva uplifvad til kropp och fjålj med et ord; at blifva en förnyad och vård ig mennifka.

i. DOMAREN.

Du befltrifver påfölgden efter din fin ak, men påfölgden var fynbar vid våf hiikomft; och du år iåledes efter egenbe-feånncife förvunnen til ditt brott, famt förfallen til ilrgff.

FINKEL.

Men til mitt ytterligare förfvar beder jag, at fä iåga mina tankar om Brånvin til fin natur, fin värkan och fin fårtrdjfcli-ga nytta. Brånvin år för meniklighecen en Eflcntia inevita-bilis, fuccus & fangvis af det ftrida Kornet, för hvilket Landt-niannen fä myckct fvettas; Det är en ofkyldig Liqvor, i fiuak och ilyrka vida öfverträffande alt det, fom ur den förtjufan-de drufvan pråflfat varder. Värkan af denna hårliga våtflta år kånbar och eftertryekelig, blodet blir opvärmt, de förflappa-de fenor komma i fin fpånftighet, det tilfkapar Hjältar, gör åndteligen at man trotfar den flarkaite köld och de håftigafte ftormar. Nyttan blir iäledes af hvad jag anfördt ganfka ögon-fltenlig, jag vil allenaft tillägga et och annat fmått; til exempel: hvad ljuflig fömn förordfakar det icke til och med hos fjelfva tiggaren, fom efter några undfångna fupar, fofver fött på hårda ilengatan, och känner en flags lyckfalighet inom fig, fom ljelfva Croefus i fin Sidenfång aldrig torde hafva kåndt. Ån mer: En Man, fom tagit fig några fupar på förmiddagen, i fynnerhet en lådan, fom jag, han ggr om middagen nedifrån Domftolarne, lika fom en hjålte i fin Triumph, och i lin ädla negligeance ler åt deftårfta Åmbetsmån, fom med bekymmer littja och gunga i fina prågtiga vagnar. Vidare:' En Cavallier anvånder en ilor del af dagen, at putfa lig, och blir Andå fållan nögd mod fig ijelf, då en iådan Man, fom jag,* fedan

jagjag intagit en' och annan dofts af denna Spiritus frågar,, ieke efter huru jag fer ut, om Peruqucn fnter jåmt eller fuedt» halfårmame uppe eller neder, men ikrattar åt alla fpråttar och finå Se&erare, och håller mig äfven iå god, fom någon af dem. Jag kunde uprepa flere prof af brånvinets hårliga nytta, men defla göra tilfyllell, hvarföre jag tycker mig (harare för* tjånfl belöning, än ftraff, för denna min hår gjorde Inrättning.

i. DOMAREN.

Nafenblom; huru hafver du varit dclagtig i detta brott? Såg iänningert, vi veta nog förut, hvad ikuld du dåri ågcrj men vi vilja höra det af din egen mun.

NASENBLOM.

Jag hafver 1 min Ungdom Studerat i Roftoeh och lärt min Logicam, Methaphyiicam och Rethoricam iå vål fom trots någon; Jag kånncr mina Jura i grunden, och vill i kraft allenafl af Logica Naturalis bevifa, at jag bör fupa brånvin. Exemplr gratia: Når mina medfödda Spiritus åro genom många tanke.åmnen uttorkade, få bör något utvårtes Spiritueuft komina dem til förökelfe igen > brånvin år dårtil det aldratjån-ligafte; ergo bir jag fupa. En gammal kropp har en iårdc* les vis attra&iva til kråmpor och fkröplighet, men brånvinet indurerar köttet, och gör det iaft emot Ålderdomens bråck-ligheter; Ergo bor jag fupa.

i. DOMAREN.

Men detta är icke fvar på min fråga; Hafver du icke gif-vit förflag till åmnet at brånna utaf.

NASENBLOM.

Jo! Certiflime Domine Judox! Min kundfkap kunde icke hålla iig dold; det var et ftort bevis på min djupa infigt in rebus Ikerariis,

F 3 i. DO-i. DOMAREN.

"Nu froMne? ordningen til ,dig, Jockim. Du har ju förleda dig,, at fimtna öfver Styx-flod, ocih .begå rån ;på de Elileiika f älten.

JOCKUM gråter.

Ja 1 Högådle Herr Råman, men jag har gjordt det a£ ;amtion, at vila min driftighct och ftyrka.

r, DOMAREN,

Ån du gartfla Lurendrcjerflo von]D.antz;igt ihuru ihafver du varit delagtig i detta brott?

MAD. v. DANTZia

Gnädigfte Herr Domer! ich bin.kein Lurendrejerlka, dbef ich habt gevefen .ein erlich Madams.

v DOMAREN.

Aber, Frau Muttur, du har dock åtagit dig , at blifva en opfmörjerGu at det hår tilvårkade brånvin, och du .ikall .derföre undergå ditt ftraff.

M.ad. v. Dantz,lg gråter. i. DOMAREN fortfar.

Oikom och Elfa! J häften ;ju beiörgt .om redfliapeas framikaffande til ¡detta ,brånnerie.

ELSA.

Ja! därvid år jag van, och det hafver varit min handte-ring i yedden.

ÖL B OM.

Qch jag hafver allenalt fupit, dårvid år jag van,, ty jag har varit Gardes karl, och tjent i Pummerika Kriget.

i. DOMAREN.

Vi höra nog., at niförivararEr elaka fak; mon det gäller

icke;icke; Öch fönt nu ranfakniBgen lr til åndahipen^ få åligger digy¿'diir, al,, efter ömftSodighcteriie, göra- di» pålfående.

SÄTIRER.

Sedan? jag" afhordf, huru'deffe framftålte Perfoner under-fltått fig, utom Plutos lof och vettfliap,. at hårftädes anftålta et Bran vins Brånnerie, h varigenom händt, at buller och flagsmål fig. tildragit, öch jag, blifvit förordnad til laga Actor mot defle Brottffige; Altiå åligger mig nu*, at, enligit min Embeds pligty efter omftåndigheferne göra mitt påftåendé; Öch hvad ia'edes angår för detca Advocaten Finkel, låfom förfte Upfmnare til detta Bränvins Bränneriet, pröfvar jag fluligt, det bör ct g'as fnllt med bråaviii, fom aldrig fkall uttorka,; blifva faftväxt i hans högra hand,, hvilket han altid med en, ifrån kroppen» utftråkt och ftélnad arm, ikal bara fram för lina ögon, utan-at någonfin kunna nalkas det med fina lappar,, likafom en tor-ftig Tantalus, fom fer vattnet, men aldrig får nyttja det.

Beträffande Skolmåftaren Naf enblom t iå,. emedan han git-vit förflag til det åmnet, hvarutaf bränvinet blifvit tilvårkat». famt iedermera med all flit bidragit til defs fullkomnande; Ty finner jyg billigt, det bör han kånna någon plåga af bränvinets ftyrka, hvårföre, öfver hans finniga och fvampagtiga näfa, bör låggas ef i ftarkafte brånvin indoppadt linne, fom aldrig, torkar, och blifver dår ftåndigt liggande och fvidande.

Store Jockum Diflniator, fom driilat fig at fimma öfver Styx-Flod, och bedrifva rån och röfverie pä de Elifeifka parker, bör iå for denne mifsgårning, fom for lin delagtighet r bränningen, ligga för altid och fimma fram och åteir i Styrflod , utan at någonfin få ftiga på Land.

Och hvad åter angår Lurendrejerfkan von Damx,lgy lä borde hon väl med hårdafte itrafF belåggas, iå för hennes 1

verl-•miden bedrefne Lurendrejerie, iom for hvad hon har fig for-, brurit; Men, fom tulentals af hennes Syflrar och Bröder ån. nu viftas på Jorden , och i fynnerhet i Sverje, hvilka a!ia efter hand hitförvåntas, och Pluto emedlertid år i begrep, at up-fir.na nya och .ovanliga plågor, för deffa deras Fäderneslands vanböidmgar; Altfå vill jag nu tils vidare för detta icke apfe henne; Men finner fkålfgt, det bör hon för fin delagtighet i Brån-vins - braaningen hårftådes, fig til nefa, iiåndigt löpa omkring i Plutos Rike, och utbjuda Brånvin åt hvem hon råkar, dock utan at hafva någon annan tilgång dårtil, ån en liten klar droppa, fom iiåndigt kommer at hA.iga under hennes nästipp.

Vidare och .hvad beträffar Gardes - Corporalen Olbom,, Cbtn i verlden många gånger fått prygel för fylleri, enen icke defs' mindre i famma laft hårftådes med mycken förnöjelle deltagit, iå anfer jag för billigt, det bör han, på andra fidan om porten til Plutos Rike, midt emot Cerbcrus, ftå och fkyl-dra med brånvins-hatten, för alla hit ankommande.

Men hvad fluteligen Krog-Jungfrun Elfa vidkommer, fö , aldenftund det i alla tider varit hennes göronrål., at sfkota Brånvin och hvad dårtil hörer , och hon af enfaldighet trodt fi^ åtven nu,, då iådant hår vankades, böra dårvid lågga en h^elpfam hand, fördenfkul! kan jag mot henne intet något ftraff yrka, utan för min del frikallar henne aldeles därifrån, fom dock den Up lyfte Domiiolens vidare bepröfvande under-öålles,

FINKEL.

Jag, iå vål 3 egne, fom Med -Cameraters vagnar, anhåller, at den Store Plutonifke Domftolen ville taga i gunftigt betragfande, hvad vi tilförene, hvar och en iårflkilt, til vårt förfvar andragit, och förvånta i ftöd däraf en lindrig dom,

i> DO*-49

i. DOMAREN til Betjentemt.

For ut de Brottflige

(De utföras, fä når fom Elfa.')

SATIREN.

Elfaj Elfa! fkynda dig, och bår hit åt ofs hvar .fit glas bränvin.

Elfa hår fram, de fupa.

SATIREN.

Fort! fort! Elfa! fram med mera!

(De fa, och fupa.)j I. DOMAREN flår fig pä magen.

Nu hafva vi pröfvat A&ors påftående , och åro färdige at förkunna Domen, låt.Delinquenterne komma in.

(Domaren ringer i klockan.)

3. INTRÄDET.

DE LI N Q_VENT E R K E 'infiras af VACKTMÅ-STA RN E oeh ßdUas fram for bordet. t. DOMAREN.

Yi hafve edra Förfvar och Förklaringar i nogafte of-vervågandc tagir; Men fom vi icke funnit dåruti någre fådane ikål anförde, fom kunna våarka någon mil-dring, mindre befrielfe; Altfå kommen J, at undergå de ftrafi , fom Aäor i fit påftlende mot Eder för råttvifa anfedt', det Eder på Plutos vågnar hårmed kundgjordt varder. Betjenter! affören defle Brottflige, och befor-dren deras Dom til vårkftållighet.

(De affårets)

SATIREN.

Si lå, Gode Herrar! nu år Rofvet vårt. Nu få Ni edert arfvode, och jag mitt dag* traktamente orubbadt.

G SåSå ikall man veta, at anlägga fina lrokar. En Satir år icke at ikåmta med, hvarken pä Snillets eller Hjsr.-ats vågnar. Elfa! bår fram et ankare, och lägg på bordet, SATIREN tappar uti ochjkdnker [-omilt)]-] {+om- ilt)]+} Herrar Domare! fup iå det går väl tiF; Edra fportlar äro nog fmå åndå hår i Plutos Rike, om ni icke på iådant hår iått fick något ibland, ii vore med Er ilått beftålt.

i. DOMAREN.

Ja, du har vål få vida rått, Satir; men det år emot vår värdighet, at låta Elfa fe, at vi fupa fåfom Domare, och begagna ofs af de nyfs domdas varor.

SATIREN.

Hå, Iappri! Elfa år vår vån. Jag vet en Ort däruppe i verlden, dir viffa Domare icke åro iå blygfam-ma; Hvarföre behöfven J, fom Plutos Domare vara mera Dygdiga ån de!

2. DOMÅREN.

Jai Domine Collega! Satiren gor en rått förnuftig påminnelfe; Hvarfore behöfva vi Philofophera, når det angår brånvin eller något annat, fom befordrar vår vinft? Nej - - - jag måftc bekänna, at jag under ran-fakningen var aldeles af den Olyckliga Finkels tanka, mea i anfeende til råttvifan, förenad medjnin billiga egennytta, var jag nodfakad, at,tacendo, bejaka Domen.

SATIREN.

Se det kallar jag för et rått ågta knep, Herr Domare; S3 nödigt det år, at ibland tala, £i ilugt år det ock, at vid vilFa tiliäHen veta tiga. Jag kånde en viis

An-*) * < # 'u

Åndelig Man, fom fick’ en vacker fummi til ikSnks, för det han ikulle tiga i en fak af flor betydenhet; men låt ois icke ilöfa bort tiden med onyttigt fnack. Sup, Go Herrar, och görer Eder iuftige!

2. DOMAREN.

Så bör en Lagklok veta,

At blanda fina kort,

At altid Råttvis heta,

Det råntar icke ftort.

Nej ! det år råtta fmaken,

At lefva fom man vill,

Och fupa uppå faken,

Så långt han råcker till.

Han fuper 3 glas å rad,.

1. DOMAREN.

Ja, låt man folket ikålla,

På ofs fom Ämbetsmän,

Och låt en Uiling gnälla,

Hår iins vål fler igån.

Det blir dock båita fmaken,

At lefva, fom man vill,

Och fupa uppå faken,

Så långt han råcker tiU,

Han fuper 3 glas & rad.

Andra Domaren faller under bsrdet peb blir liggande.

Ga 4. IN-4. INTRÄDET.

Bägge V AKTMÅST A RNE.. De Förre.

En VAKTMÄSTARE bockar fig..

jNu hafva vi. efter befallning värkååh domen..

SATfREN.

Står Ölbom på: fin post.

VAKTMÄSTAREN.,

Ja! Nådig Herr Såtir,

SATIREN.

Friskt,. Elfa!. då år du min med hull’ och hår.

ELSA,

Ja, fom bättre år, min lilla Söta Herr Satir. Jag år rått glad, at jag ilapp den där långa plumpa Olbom; Han gick något iå nir an, innan han for ut iil Pommerska Kriget; Men när han kom hem, iå var det ingen ting bevåndt med hela hans PerSon, utom figuren. Forjla Domaren tumlar under berdet ech blir liggande. SATIREN.

Si så, nu blef hela Katten vacant! nu kom Er tid, Herrar Vaktmästare! hit och Sup! Edra Förmån ligga under bordet.' Följen et iå Adelt etterdom e!

Vaktmdftarena fupa7 hvarunder Satiren Jjunger•

Finkel går med iitt eviga glas,

Jockum simmar där böljorna fråfa, Nafenblom det höglärda as,

Bär iitt itraff på iin fvällande nåSa.

Ma-Madame von Dantzig ränner fä vig,>

Med sin bränvins-dropp uti Snuten.

Ölbom, för det han slog; mig. på truten, Måile nu: skyldra, fom Hanrej för mig..

Domstoln har'under bordet sig lagt,

Och jag, har fatt mitt Dag-tractamente.-Saken därhän med: ilughet jag, bragc,

At Elfa år mitt Téstamente.-

Hvar och en har vunnit fin del,

Som han härmed haft, at befatta.

Piecen år all - - och Ni ha fått skratta >

Si det år nyttan af hela vårt Spel!

Vaktmdflarena tagd hvar fin Domherre på ryggen, och' låra dem ut.

Slut på Tredje: och fifta Acten.

: * if ¡f

¥